

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2016 r.
poz. 1618, z 2018
r. poz. 697.

U S T A W A

z dnia 20 lipca 1950 r.

o zawodzie felczera

Art. 1. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia potwierdza w drodze decyzji kwalifikacje zawodowe felczera osobom, które posiadają dyplom wydany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny na podstawie umów międzynarodowych lub odrębnych przepisów.

2. Naczelna Rada Lekarska przyznaje prawo wykonywania zawodu i używania tytułu felczera osobom, które:

- 1) ukończyły liceum felcherskie lub szkołę felcherską w Polsce albo
- 2) posiadają decyzję, o której mowa w ust. 1, oraz dyplom wydany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny na podstawie umów międzynarodowych, albo
- 3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu felczera nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) oraz
- 4) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) posiadają stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu felczera;
- 6) władają językiem polskim w mowie i w piśmie, w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu felczera;
- 7) przedstawiają zaświadczenie wydane przez odpowiednie władze państwa, w którym został wydany dyplom, że posiadają na terenie tego państwa prawo do wykonywania zawodu felczera, które nie zostało zawieszone ani którego nie zostali pozbawieni, oraz że nie toczy się przeciwko nim postępowanie w sprawach pozbawienia albo zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

3. W odniesieniu do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wystarczającym dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego jest oświadczenie o znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu felczera.

4. W odniesieniu do obywateli innych państw niż państwa członkowskie Unii Europejskiej dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego jest zaświadczenie o złożeniu egzaminu z języka polskiego.

5. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Naczelną Radę Lekarską. Egzamin przeprowadza się na wniosek cudzoziemca, po uiszczeniu opłaty za egzamin.

6. Opłatę za egzamin, o której mowa w ust. 5, ponosi felczer, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód Naczelnej Rady Lekarskiej.

7. Wysokość opłaty nie może przewyższać planowanych kosztów przeprowadzenia egzaminu.

8. Podstawą zaliczenia egzaminu jest suma punktów uzyskana z egzaminu, która musi przekroczyć 50% ogólnej sumy punktów przewidzianej dla całości egzaminu.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie konieczny do wykonywania zawodu felczera, uwzględniając w szczególności zakres uprawnień zawodowych felczera;
- 2) skład komisji egzaminacyjnej oraz sposób i tryb przeprowadzania i składania egzaminu, mając na uwadze zapewnienie sprawdzenia umiejętności, o których mowa w ust. 2 pkt 6;
- 3) wysokość opłaty za egzamin, mając na względzie przepis ust. 7.

Art. 1a. 1. W celu uzyskania prawa wykonywania zawodu felczer przedstawia Naczelnej Radzie Lekarskiej odpowiednie dokumenty i oświadczenia stwierdzające spełnienie wymagań określonych w art. 1 ust. 2 pkt 1–7 oraz w ust. 3 i 4.

2. Za wystarczające w stosunku do obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5, uznaje się dokumenty odnoszące się do stanu zdrowia wymagane dla wykonywania zawodu felczera w państwie członkowskim, którego obywatelem jest felczer, lub w państwie członkowskim, z którego felczer przybywa; w przypadku gdy dokumenty

tego rodzaju nie są wymagane, za wystarczające uważa się dokumenty wydane w tym państwie odnoszące się do stanu zdrowia.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przedstawiane w ciągu 3 miesięcy od daty ich wydania.

4. Na podstawie złożonych dokumentów i oświadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, Naczelna Rada Lekarska przyznaje prawo wykonywania zawodu felczera i wydaje dokument „Prawo wykonywania zawodu felczera”.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Lekarskiej, określi, w drodze rozporządzenia, wzór dokumentu „Prawo wykonywania zawodu felczera”, uwzględniając w szczególności niezbędne dane osobowe felczera, numer prawa wykonywania zawodu, adnotacje o wpisie do rejestru oraz dane dotyczące kwalifikacji felczera.

Art. 1b. 1. Przyznanie prawa wykonywania zawodu felczera albo odmowa przyznania tego prawa przez Naczelną Radę Lekarską powinna być dokonana nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wszystkich dokumentów określonych ustawą.

2. Jeżeli Naczelna Rada Lekarska posiada informacje dotyczące ważnych zdarzeń, które wystąpiły poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed podjęciem w Polsce działalności przez cudzoziemca, a które mogą mieć wpływ na podjęcie lub wykonywanie zawodu felczera, może poinformować o tych zdarzeniach państwo, którego obywatelstwo cudzoziemiec posiada, lub państwo, z którego cudzoziemiec przybywa, wnosząc o weryfikację tych informacji oraz o zawiadomienie o wszelkich dalszych działaniach, które zostały podjęte w odniesieniu do dokumentów wydanych przez to państwo.

3. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu, w przypadku gdy Naczelna Rada Lekarska poinformowała o zdarzeniach, o których mowa w ust. 2, do czasu otrzymania odpowiedzi, nie dłużej jednak niż na trzy miesiące.

Art. 1c. 1. Felczer, który uzyskał prawo wykonywania zawodu, podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską.

2. Naczelna Rada Lekarska określi szczegółowy tryb postępowania w sprawach przyznawania prawa wykonywania zawodu felczera i prowadzenia rejestru felczerów.

3. Naczelna Rada Lekarska udostępnia informacje zawarte w rejestrze felczerów, systemowi informacji w ochronie zdrowia, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2015 r. poz. 636, z późn. zm.¹⁾).

Art. 2. 1. Wykonywanie zawodu felczera polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, a w szczególności:

- 1) badaniu stanu zdrowia;
- 2) rozpoznawaniu chorób i zapobieganiu im;
- 3) udzielaniu pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
- 4) wykonywaniu czynności z zakresu medycyny pracy, zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych;
- 5) sprawowaniu nadzoru nad artykułami żywnościowymi i produktami użytkowymi;
- 6) stwierdzaniu zgonów;
- 7) udziale w procesie leczenia pod nadzorem lub przy współpracy z lekarzem.

2. Czynności określone w ust. 1 felczer wykonuje samodzielnie w podmiocie leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej albo w utworzonym punkcie felczerskim.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy czynności, związanych z udzielaniem pomocy w nagłych wypadkach.

Art. 2a. 1. Felczer traci prawo wykonywania zawodu z mocy prawa w przypadku ubezwłasnowolnienia.

2. Felczer lub starszy felczer posiadający prawo wykonywania zawodu, który nie wykonuje go przez okres dłuższy niż 5 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, ma obowiązek zawiadomienia o tym Naczelnej Rady Lekarskiej i odbycia przeszkolenia.

3. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do felczera będącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, i dotychczas nie uzyskał prawa wykonywania zawodu felczera na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 788, 855, 1066, 1918, 1991, 1994 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1355.

Art. 2b. 1. Jeżeli zaistnieją przesłanki uzasadniające podejrzenie niedostatecznego przygotowania zawodowego felczera, Naczelna Rada Lekarska powołuje komisję złożoną z lekarzy o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, która wydaje opinię o przygotowaniu zawodowym felczera. Felczer ma obowiązek stawienia się przed komisją.

2. O powołaniu komisji Naczelna Rada Lekarska powiadamia niezwłocznie felczera, którego postępowanie dotyczy. Termin stawienia się felczera przed komisją powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem felczerowi zawiadomienia a dniem stawienia się przed komisją upłynęło co najmniej 14 dni.

3. Naczelna Rada Lekarska, na podstawie opinii komisji, o której mowa w ust. 1, może zobowiązać felczera do odbycia przeszkolenia uzupełniającego organizowanego i przeprowadzanego przez okręgową radę lekarską właściwą dla miejsca zamieszkania felczera oraz zawiesić prawo wykonywania zawodu do czasu ukończenia przeszkolenia uzupełniającego, zwanego dalej „przeszkoleniem”.

4. Okręgowa rada lekarska ustala program, miejsce oraz sposób przeszkolenia.

5. Przeszkolenie trwa nie dłużej niż 1 rok i obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne. Koszt przeszkolenia teoretycznego ponosi felczer, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód okręgowej rady lekarskiej. Wysokość opłaty za przeszkolenie teoretyczne nie może przewyższać planowanych kosztów związanych z jego przeprowadzeniem.

6. Warunki odbywania przeszkolenia praktycznego określa umowa o prowadzenie przeszkolenia praktycznego, zawarta między felczerem a podmiotem realizującym to przeszkolenie.

7. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia się felczera przed komisją, o której mowa w ust. 1, lub uchylania się od uczestnictwa w przeszkoleniu Naczelna Rada Lekarska zawiesza prawo wykonywania zawodu do czasu ukończenia przeszkolenia.

Art. 2c. 1. Jeżeli zaistnieją przesłanki uzasadniające podejrzenie niezdolności felczera do wykonywania zawodu ze względu na stan zdrowia, Naczelna Rada Lekarska powołuje komisję złożoną z lekarzy specjalistów z odpowiednich dziedzin medycyny. Komisja ta wydaje orzeczenie w przedmiocie niezdolności felczera do wykonywania zawodu felczera.

2. O powołaniu komisji minister właściwy do spraw zdrowia powiadamia niezwłocznie felczera, którego postępowanie dotyczy. Termin stawienia się felczera przed komisją powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem felczerowi zawiadomienia a dniem stawienia się przed komisją upłynęło co najmniej 14 dni.

3. Felczer ma obowiązek stawienia się przed komisją, o której mowa w ust. 1, i poddania się niezbędnym badaniom.

4. Felczer, którego dotyczy postępowanie, o którym mowa w ust. 1, jest uprawniony do uczestnictwa w posiedzeniu komisji w czasie rozpatrywania sprawy.

5. Komisja powinna wydać orzeczenie nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia powołania.

6. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia się felczera przed komisją, o której mowa w ust. 1, Naczelna Rada Lekarska zawiesza prawo wykonywania zawodu do czasu zakończenia postępowania przed komisją.

7. Naczelna Rada Lekarska, na podstawie orzeczenia komisji o niezdolności felczera do wykonywania zawodu, zawiesza prawo wykonywania zawodu felczera na okres trwania niezdolności lub stwierdza o utracie prawa wykonywania zawodu.

8. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, jest poufne.

Art. 2d. Zadania Naczelnej Rady Lekarskiej, o których mowa w art. 1 ust. 2, art. 1a–1c, oraz prace komisji, o których mowa w art. 2b i 2c, są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Członkom komisji przysługuje za każde posiedzenie komisji wynagrodzenie w wysokości 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 2e. 1. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej w sprawach, o których mowa w art. 1a ust. 4, art. 1b ust. 1, art. 1c ust. 1, art. 2a ust. 1, art. 2b ust. 1, 2, 3 i 7 oraz w art. 2c ust. 1, 6 i 7, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnych.

2. Od rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w ust. 1, przysługuje wniosek do Naczelnej Rady Lekarskiej o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji.

3. Uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, podpisują prezes albo wiceprezes oraz sekretarz Naczelnej Rady Lekarskiej.

Art. 3. 1. Felczerowi, wykonującemu zawód ponad trzy lata, przysługuje tytuł starszego felczera.

2. Starszy felczer czynności określone w art. 2 ust. 1 wykonuje samodzielnie w podmiocie leczniczym.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 3a. Starszy felczer albo felczer może wydać ubezpieczonemu orzeczenie o czasowej niezdolności do pracy jednorazowo do 7 dni, z tym że łącznie orzeczonego okres niezdolności do pracy nie może być dłuższy niż 14 dni.

Art. 4. 1. Felczer lub starszy felczer mają prawo przepisywać produkty lecznicze, które są dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem leków bardzo silnie działających oraz niektórych środków odurzających i psychotropowych, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, oraz wyroby medyczne, wyroby medyczne do diagnostyki in vitro, wyposażenie wyrobów medycznych, wyposażenie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 876 i 1918 oraz z 2016 r. poz. 542 i 1228).

1a. W przypadku gdy ustawa lub przepisy odrębne uprawniają felczera do wystawiania recept, stosuje się odpowiednio art. 42 ust. 2 oraz art. 45 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2018 r. poz. 615 i 650) oraz art. 95aa–96d ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211 oraz z 2018 r. poz. 650).

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres uprawnień zawodowych felczera, uwzględniając w szczególności czynności wykonywane samodzielnie i czynności wykonywane pod kierunkiem lekarza;
- 2) wykaz leków spośród środków odurzających i psychotropowych oraz leków silnie działających, które mogą być przepisywane na receptę przez felczera,

uwzględniając w szczególności wskazania terapeutyczne i bezpieczeństwo stosowania leków;

- 3) sposób oznaczania recept wystawianych przez felczera, z uwzględnieniem danych dotyczących felczera.

Art. 5. (uchylony)

Art. 6. W nagłych wypadkach nie wolno felczerowi (starszemu felczerowi) odmówić udzielenia pomocy choremu do czasu przybycia lekarza.

Art. 7. 1. Felczer (starszy felczer) obowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym powyżmie wiadomość w związku z wykonywaniem zawodu.

2. Od obowiązku zachowania tajemnicy felczer (starszy felczer) jest zwolniony w stosunku do lekarza, sprawującego nadzór fachowy nad danym zakładem bądź kierującego czynnościami felczera (starszego felczera), a ponadto w przypadkach:

- 1) gdy tak stanowią ustawy;
- 2) gdy osoba, korzystająca z jego pomocy lub jej prawny zastępca, zezwoli na ujawnienie tajemnicy;
- 3) gdy zachowanie tajemnicy może spowodować istotne niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia osoby, korzystającej z pomocy felczera (starszego felczera) lub dla otoczenia tej osoby.

Art. 7a. 1. Felczer (starszy felczer) jest uprawniony do zgłaszania Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, felczer dokonuje zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne.

Art. 8. (uchylony)

Art. 9. 1. Kto nie będąc uprawnionym udziela zawodowo świadczeń, o których mowa w art. 2 i 3, podlega karze grzywny.

2. W przypadku określonym w ust. 1 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. (uchylony)

Art. 12. Uchyla się ustawę z dnia 1 lipca 1921 r. o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich (Dz. U. R. P. z 1921 r. poz. 396, z 1934 r. poz. 976 oraz z 1946 r. poz. 312).

Art. 13. (uchylony)

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia²⁾.

²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 26 sierpnia 1950 r.